

»Jeg kom pillerne i stavblenderen, men de små piller kunne blenderen ikke klare. De smuttede bare rundt. Så til sidst fik de en tur i morteren«.

Sådan fortæller 'Jens' i den gribende historie om, hvordan han hjalp sin kræftsyge hustru til at dø. Hun bad ham selv om det, og han gjorde, som hun sagde. Men Jens sidder tilbage med sorgen. Og med hemmeligheden, som han ikke kan dele med nogen.

Dødshjælp er nemlig strafbart i Danmark, og hvad enten man begår selvmord eller får hjælp til at dø, sker det som oftest alene eller uden andres viden.

Men det kommer muligvis til at ændre sig.

Selvom Etisk Råd i flere omgange har afvist at indføre dødshjælp i Danmark, ønsker et stort flertal af danskerne muligheden for at få hjælp til at dø.

Og i 2023 meldte en samlet regeringstop ud, at de også ønskede at legalisere dødshjælp. I et interview i Politiken satte de ord på overvejelserne. »Du kan ikke slå op i en politisk drejebog. Det er enormt personligt, det er etisk, og det er svært«, sagde Lars Løkke Rasmussen blandt andet.

Kort efter nedsatte regeringen 'Udvalget for en mere værdig død', som har fået til opgave at debattere emnet med danskerne og komme med et bud på en dansk model for dødshjælp.

I artikelserien 'En værdig død' formår Kirsten Nilsson og Line Vaaben at løfte og belyse området på en måde, så du både forstår de samfundsmæssige perspektiver og mærker de mennesker, det handler om.

Vi møder den 77-årige klejnsmed Teddy Lauridsen, der har besluttet at tage sit eget liv, fordi en KOL-sygdom kvæler hans livslyst. Politiken var til stede helt frem til selvmordet. Vi møder 92-årige Anna Petersen, der frygter at dødshjælp vil ændre vores menneskesyn og gøre selve livet mindre værd. Og vi møder Ebbe Preisler, der er sigtet for at have dræbt sin hustru – selv mener han, at han udfriede hende.

Vi besøger også den amerikanske stat Oregon, hvor dødshjælp har været lovligt i 27 år. Og netop belysningen af dødshjælp her er i sig selv et enestående bidrag til debatten. I flere amerikanske stater har de nemlig lægeassisteret selvmord – en anden form for dødshjælp end den ofte beskrevne, som vi kender fra europæiske lande som Holland og Belgien.

Serien om en værdig død er journalistisk komplet. Udover de unikke menneskelige fortællinger og meget ambitiøse undersøgende reportager får beslutningstagere, eksperter og meningsdannere også plads, når de to journalister vender og drejer en række samfundsmæssigt presserende og grundlæggende eksistentielle spørgsmål: Hvordan oplever vi den sidste tid i livet? Hvordan dør vi? Og hvem skal bestemme, hvordan det hele ender?

Ved at opsøge eksperter, som møder døende hver dag, sætter de læseren i stand til selv at tage stilling til spørgsmålet om dødshjælp. Det gælder eksempelvis, når hospitalspræst Lotte Mørk advarer mod, at »vi bilder os ind, at en værdig død er den, hvor der ikke er lidelse«, eller når palliationssygeplejerske Anne Marie Møller fortæller, at døden er et smukt øjeblik. Eller når vi på Hvidovre Hospital følger lægen Johan Randén og sygeplejersken Sigrid Nielsen i deres arbejde med at lindre og støtte døende og deres nærmeste, helt indtil den afdøde køres i kapellet.

De to journalister var desuden værter ved et velbesøgt læserarrangement, hvor journalistikken blev levende med gæster og et panel, som debatterede dødshjælp. Og flere af de journalistiske produkter er ud over print og digitalt også udkommet på lyd i Politikens podcastunivers.

'En værdig død' er vigtig og vægtig journalistik om et emne, hvor der hverken findes lette svar eller løsninger – og som kræver en ekstraordinær etisk journalistisk fingerspidsfornemmelse. Det har Kirsten Nilsson og Line Vaaben, og derfor fortjener de årets cavlingpris.

Indstillet af: Tanja Parker Astrup og Peter Schøler, redaktionschef og redaktør på Politikens danmarksredaktion